

Правове регулювання надання психологічної допомоги та забезпечення психічного здоров'я в праві ЄС

Інформаційна довідка, підготовлена Європейським
інформаційно-дослідницьким центром на запит
Народного депутата України

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Діяльність Європейського інформаційно-дослідницького центру здійснюється в рамках програми USAID "Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво", що виконується Фондом "Східна Європа". Більше про центр на сайті <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>

Надання психологічної допомоги та забезпечення психічного здоров'я (mental health) у праві Європейського Союзу має рекомендаційний характер. Практика наднаціональних «пропозицій» узгоджена із принципом невтручання у національні заходи (конкретні дії) держав-членів ЄС щодо надання психологічної допомоги та забезпечення психічного здоров'я. Принцип субсидіарності у сфері охорони психічного здоров'я проголошений Резолюцією Європейського Парламенту від 19 лютого 2009 року щодо психічного здоров'я.

Відповідно до статті 152 Договору про ЄС, питання забезпечення високого рівня охорони здоров'я людей повинно бути включене до всіх політик Співтовариства. Разом з тим, політика ЄС у сфері охорони здоров'я повинна доповнювати національні політики.

РЕЗЮМЕ

Психічне здоров'я являє собою стан благополуччя, в якому людина реалізує власні здібності, здатна впоратись із звичайними життєвими стресовими ситуаціями, може продуктивно працювати і робити внесок для своєї спільноти.¹

Психологічна допомога - це безпосередня робота з людьми, спрямована на вирішення різного роду психологічних проблем, пов'язаних з труднощами в міжособистісних стосунках, а також глибинних особистісних проблем.²

Відповідно до «Зеленої книги» ЄС з покращення стану психічного здоров'я населення, нормативно-правове забезпечення надання психологічної допомоги делегується національним урядам. Загалом це рішення обґрунтоване неоднорідністю країн ЄС у нагальності питання психологічного здоров'я та мультифакторністю психічних розладів як таких.³

Приміром, рівень самогубств варіюється від 4,98 випадків на 100 000 осіб у Греції до 31,51 на 100 000 осіб у Литві.⁴ Крім цього, психічні розлади є не лише медичною проблемою – на поширення розладів психічного здоров'я впливають такі соціально-економічні чинники, як стан економіки, рівень освіти, відносини у суспільстві тощо.⁵

Тому надання послуг психологічної допомоги вимагає взаємопов'язаних реформ у галузях освіти, охорони праці та соціального захисту. Як наслідок, розвиток інфраструктури послуг психологічної допомоги та фінансування заходів з підтримки психічного здоров'я можуть значно відрізнятись залежно від контексту окремої країни, що ускладнює прийняття універсальних регулятивних актів для країн ЄС.⁶

Нормативно-правові акти, що регулюють надання психологічної допомоги, наявні в усіх країнах Європейського Союзу, у формі окремих законів або частин законів

¹ World Health Organization. Mental health: strengthening our response [Електронний ресурс] / World Health Organization – Режим доступу до ресурсу: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs220/en/>.

² Вікіпедія. Психологічна допомога [Електронний ресурс] / Вікіпедія – Режим доступу до ресурсу: <https://goo.gl/xYQupW>.

³ GREEN PAPER Improving the mental health of the population. Towards a strategy on mental health for the European Union (2005): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52005DC0484&from=EN>

⁴ European Core Health Indicators (2018): https://ec.europa.eu/health/mental_health/indicators_en

⁵ n5

⁶ *ibid.*

про охорону здоров'я.⁷ Загалом, правове регулювання охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги у країнах ЄС містить наступні положення:⁸

- доступ до закладів психологічної допомоги та на рівні спільнот (community settings);
- права отримувачів послуг психологічної допомоги, членів родин та осіб, що доглядають;
- обмеження можливостей осіб з психічними розладами;
- питання юридичного представництва осіб з психічними розладами;
- механізм примусової шпиталізації;
- процедури добровільного та примусового лікування;
- механізм моніторингу процесу примусового лікування;
- акредитація фахівців та закладів психологічної допомоги;
- правове застосування відносно осіб з психічними розладами;
- механізми впровадження нормативно-правових актів у сфері охорони психічного здоров'я.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

➤ **Хартія основних прав Європейського Союзу (стаття 3)**⁹ визначає, що кожна особа має право на фізичну недоторканість та недоторканість психіки (physical and mental integrity).

➤ **Договір про функціонування Європейського Союзу (стаття 168)**¹⁰ передбачає дії Союзу, що доповнюватимуть національні заходи у сфері охорони здоров'я:

- запобігання фізичним і психічним захворюванням;
- усунення джерел небезпеки для фізичного та психічного здоров'я;
- боротьба з основними небезпеками для здоров'я;
- освіта та проведення досліджень у сфері охорони здоров'я;
- інформування про загрози здоров'ю;
- моніторинг, попередження та протидія транскордонним загрозам здоров'ю.

➤ Резолюції інституцій ЄС

Забезпечення психічного здоров'я в ЄС відбувається в контексті реалізації Резолюцій Європейського Парламенту (далі - Європарламент) або Резолюцій Ради ЄС. Ці акти визначають принципи побудови національних законодавств у сфері

⁷ Policies and practices for mental health in Europe (2008)

http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0006/96450/E91732.pdf

⁸ *ibid.*

⁹ Charter of Fundamental Rights of the European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf.

¹⁰ Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union [Електронний ресурс] // Official Journal of the European Union. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2016:202:FULL&from=EN>.

забезпечення психічного здоров'я і носять **рекомендаційний, а не обов'язковий характер**. Зокрема, це:

- Резолюція Ради ЄС про основні дії Співтовариства у сфері охорони здоров'я (від 02.06.1994);
- Резолюція Ради ЄС про заохочення психічного здоров'я (від 18.11.1999);
- Резолюція Ради ЄС про дії щодо факторів, які здійснюють вплив (детермінанти) на здоров'я (від 29.06.2000);
- Резолюція Європарламенту щодо покращення психічного здоров'я населення в контексті реалізації стратегії забезпечення психічного здоров'я для ЄС (від 14.12.2006);
- Резолюція Європарламенту про психічне здоров'я (від 19.02.2009);
- Резолюція Європарламенту про сприяння рівності чоловіків у сфері психічного здоров'я та клінічних досліджень (від 14.02.2017).

Резолюція Ради ЄС про основні дії Співтовариства у сфері охорони здоров'я (від 02.06.1994):¹¹

- вказує на високий рівень психічних захворювань та витрат на їх подолання;
- наголошує на необхідності окреслення видів та масштабів дій, які необхідно здійснити на рівні Співтовариства, з метою сприяння зусиллям держав-членів у цій сфері.

Резолюція Ради ЄС про заохочення психічного здоров'я (від 18.11.1999):¹²

- визначає, що психічне здоров'я значною мірою сприяє якості життя, соціальній інтеграції та всебічному соціальному та економічному розвитку;
- пропонує державам-учасницям:
 - приділяти належну увагу психічному здоров'ю, сприяти його просуванню у власних політиках;
 - збирати якісні дані про стан психічного здоров'я та активно ділитися ними з іншими державами-учасницями та Європейською Комісією (далі - Єврокомісія);
 - розробляти та впроваджувати заходи щодо сприяння психічному здоров'ю та запобіганню психічним захворюванням, підтримувати обмін найкращими практиками та спільними проектами з іншими державами-учасницями;
 - стимулювати та підтримувати дослідження з питань психічного здоров'я та його просування.
- пропонує Єврокомісії:
 - розглянути питання щодо включення заходів, пов'язаних із психічним здоров'ям в майбутню програму дій у сфері охорони здоров'я;
 - розробляти та впроваджувати систему моніторингу психічного здоров'я в ЄС;
 - аналізувати вплив діяльності ЄС на психічне здоров'я у сферах освіти, молодіжної політики, соціальних питань та зайнятості.

¹¹ Council Resolution of 2 June 1994 on the framework for Community action in the field of public health [Електронний ресурс] // Official Journal of the European Union. – 1994. – Режим доступу до ресурсу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31994Y0617\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31994Y0617(01)&from=EN).

¹² EUR-Lex. Council resolution of 18 November 1999 on the promotion of mental health [Електронний ресурс] / EUR-Lex – Режим доступу до ресурсу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1522397724290&uri=CELEX:32000Y0324\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1522397724290&uri=CELEX:32000Y0324(01)).

Резолюція Ради ЄС про дії щодо факторів, які здійснюють вплив (детермінанти) на здоров'я (від 29.06.2000)¹³:

- констатує, що Співтовариство має зробити значні кроки на шляху забезпечення високого рівня охорони здоров'я;
- зазначає, що основними проблемами є генетичні, біологічні, поведінкові, екологічні, соціальні, економічні та політичні чинники, які можуть мати значний вплив на здоров'я;
- вказує на необхідність постійної готовності до вирішення проблем охорони здоров'я на рівні Співтовариства та адміністративних структур держав-членів;
- наголошує на тому, що майбутня стратегія охорони здоров'я Співтовариства повинна бути спрямована на вирішення детермінант здоров'я шляхом профілактичних заходів та розробки політики охорони здоров'я на рівні кожної громади;
- акцентує увагу на психічному здоров'ї та необхідності цільових кроків для вирішення проблем у цій сфері;
- закликає координувати дії держав-членів та впроваджувати відповідні стратегії, враховуючи національні відмінності у сфері охорони здоров'я кожної держави-члена;
- визначає пріоритетність Стратегії охорони здоров'я Співтовариства в аспекті узгодженості та системності дій;
- підкреслює важливість обміну та поширення наукових знань та практик охорони здоров'я.

Резолюція Європарламенту щодо покращення психічного здоров'я населення в контексті реалізації стратегії забезпечення психічного здоров'я для ЄС (від 14.12.2006):¹⁴

- підтримує політику Єврокомісії щодо зміцнення психічного здоров'я;
- наполягає на включенні питання підтримки психічного здоров'я в політики та законодавство країн-учасниць;
- підкреслює необхідність забезпечення рівного доступу до лікування психічних захворювань;
- підтримує важливість професійної підготовки фахівців для психологічної допомоги;
- закликає країни-члени до спільної роботи з метою пошуку та реалізації активної стратегії, спрямованої на скорочення числа самогубств;
- наголошує на доцільності використання таких термінів, як «психічне нездоров'я» («Mental Ill Health»), «розлади психічного здоров'я» («Mental Health Disorders»), «важкі психічні захворювання» («Severe Mental Illness») та «розлад особистості» («Personality Disorder»);
- розширює перелік цільових груп охорони психічного здоров'я: діти, працівники, люди похилого віку, жінки, матері, соціально неблагополучні члени

¹³ Council resolution of 29 June 2000 on action on health determinants [Електронний ресурс] // Official Journal of the European Union. – 2000. – Режим доступу до ресурсу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000Y0731\(03\)&from=EN/](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000Y0731(03)&from=EN/)

¹⁴ EUR-Lex. European Parliament resolution on improving the mental health of the population. Towards a strategy on mental health for the European Union (2006/2058(INI)) [Електронний ресурс] / EUR-Lex – Режим доступу до ресурсу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1522397724290&uri=CELEX:52006IP0341>.

суспільства, особи із важкими/тривалими психічними захворюваннями, інваліди, ув'язнені, етнічні та інші групи меншин, мігранти, безробітні;

- наголошує на важливості продовження навчання та підвищення кваліфікації викладачів, працівників охорони здоров'я, соціальних та судових служб, роботодавців;
- закликає роботодавців запровадити політику «Психічне здоров'я на роботі»;
- визначає, що стигма є однією з форм дискримінації і повинна розглядатися антидискримінаційними законами;
- підкреслює необхідність реформування служб охорони психічного здоров'я;
- наголошує на ролі місцевого самоврядування у сфері охорони психічного здоров'я;
- наголошує на необхідності використання лексики та термінології, яка допоможе боротися зі стигматизацією.

Резолюція Європарламенту про психічне здоров'я (від 19.02.2009):¹⁵

- закликає країни-члени прийняти Резолюцію Організації Об'єднаних Націй (далі - ООН) «Про захист осіб з психічними захворюваннями та поліпшення психічного здоров'я»¹⁶;
- закликає країни-члени надавати людям з психічними розладами право на рівний, повний та належний доступ до освіти, професійної підготовки та зайнятості відповідно до принципів навчання протягом усього життя та забезпечити адекватну підтримку їхніх потреб;
- закликає країни-члени розробити законодавство про психічне здоров'я, яке відповідатиме міжнародним зобов'язанням щодо прав людини - рівності та викорінення дискримінації, недоторканності приватного життя, тілесної недоторканності, права на інформацію тощо; унормує основні принципи, цінності та цілі політики охорони психічного здоров'я;
- рекомендує для держав-учасниць інші заходи для охорони психічного здоров'я за такими напрямками:
 - запобігання депресії та самогубству;
 - психічне здоров'я молоді та психічне здоров'я в освіті;
 - психічне здоров'я на робочих місцях;
 - психічне здоров'я людей похилого віку;
 - боротьба зі стигмою (наданням особою негативних психічних характеристик для себе) та соціальною ізоляцією.

Резолюція Європарламенту про сприяння рівності чоловіків у сфері психічного здоров'я та клінічних досліджень (від 14 лютого 2017 р.):¹⁷

¹⁵ EUR-Lex. Mental Health European Parliament resolution of 19 February 2009 on Mental Health (2008/2209(INI)) [Електронний ресурс] / EUR-Lex – Режим доступу до ресурсу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1522397724290&uri=CELEX:52009IP0063>.

¹⁶ United Nations. UN resolution 46/119 on 'the protection of persons with mental illness and the improvement of mental health care [Електронний ресурс] / United Nations – Режим доступу до ресурсу: <http://www.un.org/documents/ga/res/46/a46r119.htm>.

¹⁷ European Parliament. European Parliament resolution of 14 February 2017 on promoting gender equality in mental health and clinical research (2016/2096(INI)) [Електронний ресурс] / European Parliament – Режим доступу до ресурсу: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0028&format=XML&language=EN>.

- закликає країни-члени формувати політики із усуненням нерівності в доступі до психічного здоров'я в залежності від статевих характеристик, статусу інвалідності, сексуальної орієнтації, расового та етнічного походження тощо;
- закликає країни-члени ратифікувати **Конвенцію Ради Європи про запобігання та протидію насильству щодо жінок та насильству в сім'ї**¹⁸.

➤ **Висновки Ради ЄС**

Висновки Ради ЄС від 15 листопада 2001 року щодо боротьби з проблемами, пов'язаними зі стресом і депресією¹⁹:

- наголошують, що проблеми стресу та депресії є загальними для всіх вікових груп; викликають людські страждання та інвалідність, збільшують ризик соціальної ізоляції, смертності, негативних наслідків для національних економік;
- вказують на необхідність подальших досліджень та розробки методик сприяння психічному здоров'ю та запобігання стресу та депресії;
- констатують важливість сприяння психічному здоров'ю шляхом розробки стратегій боротьби зі стресом і депресією;
- закликають співпрацювати у сфері психічного здоров'я з Всесвітньою організацією охорони здоров'я та іншими міжнародними організаціями;
- пропонують державам-членам:
 - приділяти належну увагу впливу стресів і депресій у всіх вікових групах;
 - приділяти особливу увагу проблемі робочих стресів та депресій;
 - здійснювати заходи для покращення знань про психічне здоров'я та запобігання стресам і депресіям серед працівників закладів первинної медичної допомоги та соціальних служб.

Висновки Ради ЄС від 2 червня 2003 року щодо боротьби зі стигмою²⁰ та дискримінацією, які пов'язані з психічними захворюваннями²¹:

- наголошують, що стигма за ознакою психічного захворювання негативно впливає на рівність і соціальну інтеграцію;
- визнають важливість ефективних дій для підвищення соціальної інтеграції та справедливості, для боротьби з дискримінацією та стигмою;
- констатують потребу в підвищенні рівня суспільної свідомості з питань охорони та проблем психічного здоров'я;

¹⁸ Council of Europe. Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence [Електронний ресурс] / Council of Europe – Режим доступу до ресурсу: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e>.

¹⁹ Council conclusions of 15 November 2001 on combating stress and depression-related problems [Електронний ресурс] // Official Journal of the European Union. – 2002. – Режим доступу до ресурсу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52002XG0109\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52002XG0109(01)&from=EN).

²⁰ Стигма (від дав.-гр. στίγμα) – знак, тавро, татування, пляма, відмітка; явище подібне до стереотипу і відрізняється від нього спрямованістю на якості людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B8%D0%B3%D0%BC%D0%B0>.

²¹ Council Conclusions of 2 June 2003 on combating stigma and discrimination in relation to mental illness [Електронний ресурс] // Official Journal of the European Union. – 2003. – Режим доступу до ресурсу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52003XG0617\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52003XG0617(01)&from=EN).

- підкреслюють важливість доступу до відповідного та ефективного лікування; доступу до ринку праці, освіти, державної служби, з метою полегшення інтеграції та реінтеграції в суспільство людей з психічними захворюваннями;

- пропонують державам-членам:

- приділяти особливу увагу впливам стигми та дискримінації за ознакою психічного захворювання в усіх вікових групах;
- зменшувати ризики соціального відторгнення;
- збирати дані про стан здоров'я, економіку та соціальні наслідки стигми;
- заохочувати інтегровану та узгоджену діяльність зацікавлених у боротьбі зі стигмою.

➤ **Інші правові документи**

Європейська декларація з охорони психічного здоров'я²² передбачає комплекс першочергових завдань держав-членів ЄС у сфері охорони психічного здоров'я:

- сприяти суспільному усвідомленню важливості психічного благополуччя;
- спільно діяти в боротьбі зі стигматизацією, дискримінацією та нерівністю, а також розширювати права та можливості для осіб з проблемами психічного здоров'я і членів їх сімей;
- розробляти та впроваджувати комплексні, інтегровані та ефективні системи охорони психічного здоров'я.

Декларація окреслює комплекс рекомендаційних дій для держав-членів:

- зміцнення психічного благополуччя населення завдяки підвищенню рівня знань про психічне здоров'я;
- вивчення потенційного впливу всіх напрямків соціальної політики на психічне здоров'я людей;
- боротьба зі стигматизацією та дискримінацією, забезпечення захисту прав, ухвалення необхідного законодавства;
- розробка та здійснення заходів, спрямованих на скорочення причин розвитку психічних проблем;
- забезпечення ефективного доступу та надання лікувально-діагностичної допомоги;
- розвиток партнерських відносин, координація та керівництво між усіма регіонами, країнами, секторами та установами, що впливають на психічне здоров'я;
- розробка програм набору кадрів, їх навчання та підвищення кваліфікації;
- проведення оцінок стану психічного здоров'я та потреб населення;
- ініціювання та підтримка наукових досліджень.

ПОЛІТИКИ ЄС

Зелена книга. Покращення психічного здоров'я населення. На шляху до стратегії психічного здоров'я в ЄС (2005)²³. Це акт Єврокомісії, який ініціював

²² Mental Health Declaration for Europe [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0008/88595/E85445.pdf.

створення стратегії ЄС у сфері психічного здоров'я в процесі обговорення між інституціями ЄС, урядами країн-членів, фахівцями у сфері охорони здоров'я, представниками громадянського суспільства, науковцями та іншими зацікавленими сторонами.

Європейський пакт з питань психічного здоров'я та благополуччя (2008)²⁴

визначає ключові напрями політики ЄС щодо забезпечення психічного здоров'я:

1. Профілактика депресій та самогубств:

- покращити підготовку фахівців у галузі охорони психічного здоров'я;
- підвищувати обізнаність про стан психічного здоров'я серед широкої громадськості;
- вживати заходів для зменшення чинників самогубства: надмірного вживання алкоголю, наркотиків тощо;
- забезпечити механізми підтримки після спроб самогубства, наприклад служби емоційної підтримки.

2. Психічне здоров'я молоді та освітнього середовища:

- забезпечити систему раннього виявлення проблем психічного здоров'я в освітньому середовищі;
- підвищувати обізнаність батьків з питань охорони психічного здоров'я дітей;
- сприяти підготовці фахівців;
- сприяти інтеграції соціально-емоційного навчання в навчальні програми та позакласну діяльність;
- реалізовувати програми запобігання зловживанням, залякуванням, насильству щодо молоді;
- сприяти участі молоді у сфері освіти, культури, спорту та зайнятості.

3. Психічне здоров'я на робочих місцях:

- покращити організацію роботи, організаційну культуру та практику керівництва для забезпечення психічного благополуччя на роботі, узгодження роботи та приватного життя;
- провести програми охорони психічного здоров'я та благополуччя; профілактичні програми для ситуацій, які можуть чинити несприятливий вплив на психічне здоров'я працівників (стрес, образливі дії);
- забезпечити заходи щодо підтримки, утримання або реабілітації та повернення до роботи людей з проблемами психічного здоров'я.

4. Психічне здоров'я людей похилого віку:

- сприяти активній участі людей похилого віку в житті громади;
- розробити гнучкі пенсійні схеми, які дозволять людям похилого віку залишатися на роботі довше;
- заходи щодо підвищення психічного здоров'я та добробуту людей похилого віку – отримувати медичну допомогу (медичну та / або соціальну) як у громадських, так і в інституційних умовах;
- вживати заходів для підтримки опікунів.

²³ EUR-Lex. Green Paper - Improving the mental health of the population - Towards a strategy on mental health for the European Union [Електронний ресурс] / EUR-Lex – Режим доступу до ресурсу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52005DC0484>.

²⁴ European Commission. European Pact for Mental Health and Well-being [Електронний ресурс] / European Commission – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/mental/docs/pact_en.pdf.

5. Боротьба зі стигмою та соціальним відчуженням:

- підтримувати анти-стигматичні кампанії для сприяння інтеграції людей з психічними розладами;
- розвивати послуги психічного здоров'я, інтегровані в суспільство;
- сприяти активному включенню людей з проблемами психічного здоров'я в суспільство, поліпшенню їх доступу до відповідної зайнятості, навчання та освітніх можливостей;
- актуалізувати увагу до людей з проблемами психічного здоров'я, а також їхніх сімей та опікунів.

Цей акт підкреслює, що основна відповідальність щодо забезпечення психічного здоров'я громадян (підготовка відповідних законів та державних політик) лежить на урядах країн-членів. На основі Пакту було прийнято рішення про створення механізму обміну інформації, кращих практик, моніторингу трендів та діяльності урядів у сфері охорони психічного здоров'я, а також залучення загальноєвропейських, національних державних та недержавних організацій, наукової спільноти до співпраці та спільної розробки рекомендацій з охорони психічного здоров'я.

Спільні дії щодо забезпечення психічного здоров'я та благополуччя (2013).²⁵ Мета політики - зміцнення психічного здоров'я та благополуччя громадян Європи, профілактика психічних розладів, поліпшення медичної допомоги, соціальна інтеграція людей з психічними розладами. Основні напрями політики:

- інтеграція психічного здоров'я в усі сфери національних політик;
- забезпечення психічного здоров'я на робочих місцях;
- забезпечення психічного здоров'я в школах;
- сприяння боротьбі з депресією та самогубством та впровадження підходів «електронного здоров'я» (використання сучасних цифрових технологій для вдосконалення процесу надання психологічної допомоги);
- забезпечення психологічної допомоги на рівні громад.

Для додаткового ознайомлення. База актів правового регулювання надання психологічної допомоги та забезпечення психічного здоров'я всіх країн-членів ВООЗ.²⁶

Інформацію підготували:

Сергій Жидков, Данило Заремба, Олександр Петрошук,
інтерни Програми стажування у ВРУ 2018 р.

²⁵ European Commission. European Framework for Action on Mental Health and Well-being [Електронний ресурс] / European Commission – Режим доступу до ресурсу: [https://www.mentalhealthandwellbeing.eu/assets/docs/publications/Framework%20for%20action_19jan%20\(1\)-20160119192639.pdf](https://www.mentalhealthandwellbeing.eu/assets/docs/publications/Framework%20for%20action_19jan%20(1)-20160119192639.pdf).

²⁶ WHO MiNDbank: Mental Health Legislation, Regulations and Implementation Guides [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://www.mindbank.info/collection/type/mental_health_legislation_regulations_and_implementation_guides.